

**AKADEMIA WYCHOWANIA FIZYCZNEGO
W KRAKOWIE**

Demokratyczna Socjalistyczna Republika Sri Lanka

**ANALIZA RYNKU TURYSTYCZNEGO
SRI LANKI**

Dorota Stachurska
Tir SUM dzienne
Grupa ćwiczeniowa T2
Rok I
Nr albumu 36986

Kraków 2009

SPIS TREŚCI

WSTĘP	4
ROZDZIAŁ I	
Sri Lanka – podstawowe informacje.....	5
1.1. Położenie	5
1.2. Informacje ogólne o Sri Lance	6
1.3. Ustrój polityczny	7
1.4. Gospodarka.....	8
1.5. Ludność	10
1.6. Komunikacja	10
1.7. Historia	11
1.8. Warunki naturalne rozwoju turystyki.....	12
1.9. Regiony koncentracji ruchu turystycznego.....	14
1.10. Baza noclegowa.....	15
ROZDZIAŁ II	
Rynek recepcji turystycznej.....	17
2.1. Regiony turystyczne wg UNWTO.....	17
2.2. Międzynarodowy ruch turystyczny.....	18
2.3. Przyjazdy turystów na Sri Lankę	19
2.4. Kierunki z których przyjeżdżają turyści.....	20
2.5. Odwiedzane regiony.....	22
2.6. Środki transportu	23
2.7. Cele przyjazdów.....	26
2.8. Długość pobytu turystów.....	27
2.9. Profil turysty.....	28
2.10. Dochody z turystyki przyjazdowej.....	29
ROZDZIAŁ III	
Rynek emisji turystycznej	31
3.1. Wyjazdy Lankijczyków w latach 1997-2007.....	31

ROZDZIAŁ IV

Znaczenie rynku turystycznego Sri Lanki dla Polski.....32

4.1. Przyjazdy turystów ze Sri Lanki do Polski.....32

ZAKOŃCZENIE.....33

BIBLIOGRAFIA.....34

SPIS TABEL.....35

SPIS WYKRESÓW.....35

SPIS FOTOGRAFII.....35

WSTĘP

Hasło promujące Sri Lankę brzmi *Land like no other*. Bowiem Sri Lanka to kraj, który wyróżnia się bardzo niezwykle jak na swoje małe rozmiary (65 610 km²) różnorodnością krajobrazu. Nie przesadzimy, jeżeli Sri Lankę nazwiemy „Krajobrazową mozaiką”. Bowiem temu, kto już miał już okazję poznać wyspę, kojarzy się ona z zieloną dżunglą, tarasami pól ryżowych i herbacianych, górami, wodospadami, bujną przyrodą, wybornym smakiem herbaty, aromatem curry, orzechami kokosowymi, smakiem przypraw, dźwiękiem bębnów... a przede wszystkim z wesołymi, przyjaźnie nastawionymi mieszkańcami. Chociaż jest to mały kraj, to ma naprawdę wiele do zaoferowania, a podróże do Sri Lanki przedstawiane i reklamowane są często jako „Podróże do raju”. Poza przyrodą Sri Lanka to także ruiny miast będące świadkami wielowiekowej historii i kultury a także pomniki będące wyrazem głębokiej religijności.

Celem pracy jest przede wszystkim przeanalizowanie rynku turystycznego Sri Lanki na podstawie dostępnych danych (z różnych lat), ale także zainteresowanie tym krajem, w którym z pewnością każdy znajdzie coś interesującego dla siebie.

W pracy oparto się na przewodniku z serii Biblioteka Gazety Wyborczej; *Podróże marzeń, Sri Lanka*, książce Zygmunta Kruczka, *Kraje pozaeuropejskie; zarys geografii turystycznej* a także na informacjach z różnych stron internetowych.

Praca składa się z czterech rozdziałów.

W pierwszym przedstawiono ogólną charakterystykę Sri Lanki: m.in.: położenie, informacje ogólne o Sri Lance, warunki naturalne rozwoju turystyki, regiony koncentracji ruchu turystycznego a także bazę noclegową.

W rozdziale drugim przeanalizowano rynek recepcji turystycznej, m.in.: przyjazdy turystów na Sri Lankę, kierunki z których przyjeżdżają turyści, odwiedzane regiony, środki transportu, cele przyjazdów, długość pobytu turystów, profil turysty, dochody z turystyki przyjazdowej.

W rozdziale trzecim omówiono rynek emisji turystycznej.

Rozdział czwarty mówi natomiast o znaczeniu rynku turystycznego Sri Lanki dla Polski.

Dla lepszego zobrazowania tematu pracy dane liczbowe i statystyczne przedstawiono za pomocą tabel i wykresów, które pozwolą na bardziej zrozumiałe i czytelne przedstawienie omawianych problemów.

Rozdział I

SRI LANKA – PODSTAWOWE INFORMACJE

1.1. Położenie

Sri Lanka (Demokratyczna Socjalistyczna Republika Sri Lanka) położona jest w Południowej Azji na wyspie Cejlon (znana pod tą nazwą od 1972 roku)¹. Od półwyspu Indyjskiego Sri Lankę oddziela cieśnina Palk i zatoka Manna, od wschodu oblewana jest przez Zatokę Bengalską a od południa Ocean Indyjski.

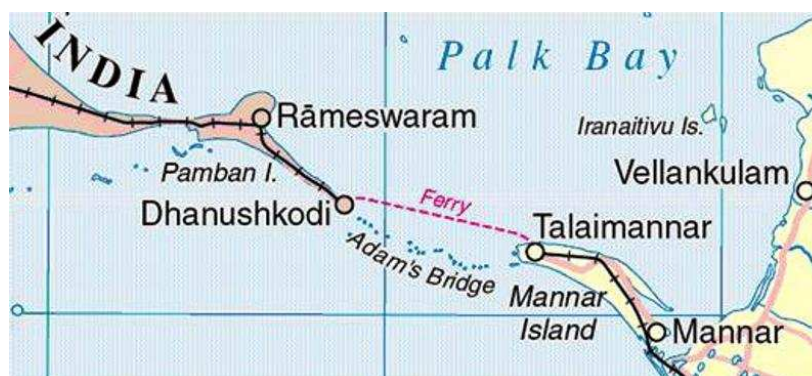

Rys. 1. Mapa Sri Lanki

źródło: <http://www.thecommonwealth.org/YearbookHomeInternal/139452/>

¹ Zygmunt Kruczek, *Kraje pozaeuropejskie; zarys geografii turystycznej*, wydanie VI uzupełnione i poprawione, Wydawnictwo „Proksenia”, Kraków 2008, s. 227.

Z subkontynentem indyjskim Sri Lankę łączy „most Adama”, na który składają się liczne mielizny i rafy koralowe².

Rys. 2. „Most Adama”

źródło: http://pl.wikipedia.org/wiki/Plik:Adams_bridge_map.png

1.2. Informacje ogólne o Sri Lance

Powierzchnia:	119 na świecie
o całkowita;	65 610 km ²
o wody śródlądowe;	1,3 %
Liczba ludności (2007):	53 na świecie
o całkowita;	21 128 773 ↑
o gęstość zaludnienia;	320 osób/km ²
Jednostka monetarna:	rupia lankijska (LKR)
Strefa czasowa:	UTC +5:30
Kod ISO 3166:	LK
Domena internetowa:	lk
Kod samochodowy:	CL
Kod telefoniczny:	+94 ³

² Zygmunt Kruczek, *op.cit.*, s.227.

1.3. Ustrój polityczny

Sri Lanka jest demokratyczno- socjalistyczna republiką. Na czele rządu (zgodnie z konstytucją z 16 sierpnia 1978 roku) stoi prezydent, który jest także naczelnym dowódcą armii. Prezydent wybierany jest w wyborach powszechnych (maksymalnie na dwie 6-letnie kadencje). Do prezydenta należy również prawo powołania premiera spośród członków parlamentu i w konsultacji z nim powołuje ministrów rządu. W nagłych przypadkach uniemożliwiających prezydentowi pełnienie swoich funkcji zastępuje go premier⁴.

Władza ustawodawcza na Sri Lance należy do jednoizbowego parlamentu, do którego wybieranych jest 225 deputowanych na 6-letnią kadencję.

Oficjalną stolicą kraju jest Sri Dżajawardanapura Kotte, do którego przeniesiony został parlament w celu zdecentralizowania Kolombo⁵. Jednak nadal większość instytucji centralnych znajduje się w Kolombo, z którego będą w przyszłości przenoszone. Z racji tego, że Sri Dżajawardanapura Kotte jest jednym z przedmieść Kolombo, zwykle nie jest traktowane jako osobna aglomeracja.

Sri Lanka podzielona jest na 25 dystryktów i 8 prowincji.

Prowincje Sri Lanki:

- o Centralna
- o Południowa
- o Północno – Wschodnia
- o Północna - Centralna
- o Północno – Zachodnia
- o Sabaragamuwa
- o Uva
- o Zachodnia

Niestety należy wspomnieć, że na Sri Lance od kilkudziesięciu lat toczy się niemal nieprzerwanie wojna domowa, pomiędzy separatystami tamilskimi a wojskiem rządowym. Łamane są tam podstawowe prawa człowieka, porwania ludzi są codziennością,

³ http://pl.wikipedia.org/wiki/Sri_Lanka

⁴ http://pl.wikipedia.org/wiki/Sri_Lanka

⁵ http://pl.wikipedia.org/wiki/Sri_Lanka

zawieszenie broni podpisane w 2002 roku zostało już tyle razy złamane, że od dawna jest fikcją a wojna trwa nadal⁶.

1.4. Gospodarka

Obecnie rządząca Partia Wolności Sri Lanki prowadzi politykę bardziej etatystyczną (polityka społeczno-gospodarcza państwa o gospodarce mieszanej: państwowo-prywatnej⁷). Dąży do ograniczania ubóstwa głównie poprzez kierowanie inwestycji do obszarów słabiej rozwiniętych, wspieranie rolnictwa oraz małych i średnich przedsiębiorstw, a także rozbudowę i administracji państwowej. Rząd zatrzymał również większość procesów prywatyzacyjnych. Mimo zniszczeń, które spowodowała trwająca od 1983 roku brutalnej wojna domowa, w ciągu ostatnich 10 lat średni roczny wzrost gospodarczy wyniósł 4,5%, z wyjątkiem recesji w 2001 roku⁸. Końcem grudnia 2004 roku Sri Lankę nawiedziło potężne tsunami, które dokonało ogromnych zniszczeń: zginęło 31 tysięcy osób, ponad 6300 osób zaginęło, a 443 tysiące straciło dach nad głową. Rozmiary zniszczeń oceniono wówczas na 1,5 mld dolarów⁹. Wydatki z budżetu i odbudowa zniszczeń doprowadziły do wzrostu gospodarczego, który w 2006 roku przekroczył 7%, a w 2007 roku, wskutek mniejszych plonów, prawdopodobnie wyniósł około 6%¹⁰. Wydatki z budżetu i luźna polityka monetarna doprowadziły do prawie 16-procentowej inflacji w 2007 roku. Najdynamiczniej rozwijające się obecnie sektory gospodarki to: przetwórstwo żywności, produkcja tekstyliów, odzieży, żywności i napojów, budowa portów, telekomunikacja, ubezpieczenia i bankowość. W 2006 roku uprawy plantacyjne przyniosły tylko 15% wpływów z eksportu (dla porównania w roku 1970 było to jeszcze ponad 90%), natomiast przemysł włókienniczy i odzieżowy ponad 60%¹¹. Głównym rolniczym produktem eksportowym jest słynna cejlońska herbata, której większa część sprzedawana jest na Bliskim Wschodzie. Nie bez znaczenia są także przywożone lub wysyłane do kraju zarobki Lankijczyków pracujących za granicą. Poza granicami kraju pracuje około 800 tysięcy Lankijczyków, z czego większość, bo aż 90% na Bliskim Wschodzie. Przesyłają oni do swojego kraju ponad miliard dolarów rocznie.

⁶http://newdelhi.trade.gov.pl/pl/SRI_LANKA/article/detail,2173,SRI_LANKA_ogolna_charakterystyka.html

⁷ <http://pl.wikipedia.org/wiki/Etatyzm>

⁸ <http://przewodnik.onet.pl/1252,2,413354,info.html>

⁹ <http://przewodnik.onet.pl/1252,2,413354,info.html>

¹⁰ <http://przewodnik.onet.pl/1252,2,413354,info.html>

¹¹ <http://przewodnik.onet.pl/1252,2,413354,info.html>

Trzecie miejsce pod względem wielkości dochodów zajmuje turystyka¹². Dużym cieniem na gospodarce kładzie się nadal walka Tamijskich Tygrysów o niepodległe państwo na północy i wschodzie wyspy. Warto dodać że Sri Lanka to jeden z niewielu krajów, w którym występują licznie kamienie szlachetne - ze Sri Lanki pochodzi na przykład 400-karatowy szafir Blue Belle of Asia.

Fot. 1. Pola herbaty na Sri Lance

źródło: <http://images21.fotosik.pl/292/ecac02416cbbbb40med.jpg>

¹² Biblioteka Gazety Wyborczej; Podróże marzeń, *Sri Lanka*, wydanie I, Wydawnictwo Mediaprofit Sp. z o.o., Warszawa 2007, s.271.

1.5. Ludność

Sri Lankę zamieszkuje obecnie 21 128 773 mieszkańców, z czego 50,8% stanowią kobiety a 49,2% mężczyźni¹³. Przyrost naturalny wynosi 0,94%, gęstość zaludnienia 320 osób/km² a średnia życia całej populacji 74,97 lat¹⁴. Główni mieszkańcy Sri Lanki to Syngalezi (74 % ogółu mieszkańców), Tamilowie i Maurowie¹⁵. Około 70% ludności Sri Lanki wyznaje buddyzm, pozostałą część stanowią hinduiści, muzułmanie i chrześcijanie. Obowiązują trzy języki urzędowe: syngaleski, tamilski i angielski. Większość mieszkańców (około 80%) mieszka na wsi, około 20% w miastach¹⁶.

1.6. Komunikacja

Na wyspę turyści przybywają głównie drogą powietrzną. W Kolombo znajduje się międzynarodowy port lotniczy. Na wyspie komunikacja wykorzystuje ponad 22 tys. km dróg, z czego niestety tylko część jest utwardzona. Dzięki sieci kanałów istnieje także komunikacja rzeczna, a na wybrzeżu dominuje żegluga kabotażowa. Dwa najważniejsze porty morskie to Kolombo i Tirikunamajala. Autobusy docierają do większości znaczących miejscowości Sri Lanki. Podróżować możemy dwoma rodzajami autobusów: państwowymi(tanie ale zatłoczone) i prywatnymi (w zależności od rodzaju nieco szybsze ale także niewygodne)¹⁷. Podróżować można także własnym samochodem, chociaż nie jest to łatwe. Można także wynająć samochód z kierowcą lub podróżować taksówką, zmotoryzowana riksą, lub motocyklem. Mniejsze znaczenie odgrywa transport kolejowy. Linie kolejowe liczą około 150 km¹⁸.

¹³ <http://przewodnik.onet.pl/1252,3,info.html>

¹⁴ <http://przewodnik.onet.pl/1252,3,info.html>

¹⁵ Zygmunt Kruczek, *op.cit.*, s. 227.

¹⁶ Ibidem

¹⁷ Biblioteka Gazety Wyborczej; Podróże marzeń, *op. cit.*, s. 281.

¹⁸ Zygmunt Kruczek, *op. cit.*, s. 228.

1.7. Historia

Historyczna cywilizacja trwa na wyspie nieprzerwanie od VI stulecia p.n.e., po podboju wyspy przez Indusów pod wodzą Sinhali, który to założył państwo nazwane jego imieniem. państwo syngaleskie buddyjskie ze stolicą w Anuradhapurze kwitło w latach 200 p.n.e. – 1200 n.e. Inwazje Tamilów i innych najeźdźców zepchnęły tę cywilizację na południe i doprowadziły do jej rozsyпки na feudalne księstwa. Od 1505 roku wybrzeża stopniowo zostają opanowane przez Portugalię, a w latach 1638-1658 miejsce Portugalii zaczęła zajmować Holandia. W 1976 roku kontrolę nad wyspą przejęła Wielka Brytania. w roku 1815 Brytyjczykom udało się pokonać ostatniego miejscowego króla i stworzyć Królewską Kolonię Cejlonu, której gospodarkę oparto na plantacjach herbaty, gumy i kokosów. W 1931 roku Wielka Brytania dała Cejlonowi ograniczoną autonomię, rozszerzoną w 1948 roku. 4 lutego 1948 rok – Cejlon odzyskuje niepodległość¹⁹.

Najważniejsze wydarzenia od czasu uzyskania niepodległości:

1948 – Ogłoszenie niepodległości

1959 – Zabójstwo premiera Solomona Westa Ridgwaya Diasa Bandaranaike

1960 - Pani Bandaranaike zostaje pierwszym na świecie premierem – kobietą

1972 - oficjalnie zmieniono nazwę państwa na Sri Lanka i proklamowano republiką (do tej pory była dominium z gubernatorem reprezentującym brytyjskiego monarchę)

1978 – Uchwalenie nowej konstytucji

1983 – Eskalacja zbrojnych wystąpień Tamilów prowadzi do wojny domowej

1987 – Wkraczają indyjskie oddziały pokojowe

1989 – Prezydentem zostaje Ranasinghe Premadasa

1993 – Premadasa ginie w zamachu

1994 – Prezydentem zostaje pani Kumaratunga

1999 – Pani Kumaratunga wychodzi cało z zamachu na jej życie

2002 – Rząd i Tygrysy Wyzwolenia Tamilskiego Ilamu (LTTE) podpisują zawieszenia broni

2004 – Wybory wygrywa partia pani Kumaratunga. 26 grudnia wybrzeże nawiedza tsunami

¹⁹ http://pl.wikipedia.org/wiki/Sri_Lanka

2005 – Postępuje proces odbudowy, wybuchają zamieszki na tle niesprawiedliwego rozdziału pomocy na terenach kontrolowanych przez LTTE

2006 – Prezydentem zostaje Mahinda Rajapakse . Następuje załamanie ustaleń pokojowych i zawieszenie broni. W październiku zamachowiec samobójca wysadza w powietrze konwój wiozący żołnierzy lankijskiej marynarki – giną 92 osoby.

2007 – Nasila się ofensywa lankijskiej armii i zamachy bombowe ze strony Tamilskich Tygrysów. Od początku działań wojennych, czyli od 1983 roku w walkach poniosło śmierć 69 tys. ludzi – żołnierzy, rebeliantów i cywilów²⁰.

1.8. Warunki naturalne rozwoju turystyki

„ Od tropikalnych plaż i lagun po suche sawanny i spękane, skaliste góry – Sri Lanka zadziwia niezwykłą jak na swe skromne rozmiary różnorodnością krajobrazu”²¹.

Zarys wyspy na mapie jednym przypomina kroplę spadającą z Półwyspu Indyjskiego, innym perłę, gruszkę, owoc mango, a jeszcze innym (dokładnie Holendrom) – szynkę westfalską²². Mimo, że powierzchnia Sri Lanki odpowiada 1/5 obszaru Polski, to ze względu na zróżnicowanie krajobrazu sprawia wrażenie, iż jest znacznie większa. Skalne podłoże Sri Lanki jest bardzo stare i pochodzi z prakontynentu Gondwany, który znajdował się na półkuli południowej ok. 150 mln. lat temu. Cejlońskie wzgórza i góry są przedłużeniem łańcucha Ghatów Zachodnich. Góry zbudowane są ze skał osadowych sprzed 2 mln lat²³ i kryją w sobie liczne drogocenne kamienie.

W sercu wyspy wznoszą się wzgórza, który w decydujący sposób wpływają na tamtejszy klimat. Do Sri Lanki w różnych (stałych dla siebie) porach roku docierają dwa wiejące z różnych kierunków monsuny. Przynoszą one opady, które trafiają na górską zaporę i nie przedostają się w głąb wyspy. Deszcz pada więc jedynie na wybrzeżu po stronie nawietrznej. O połowy maja do września wieje monsun południowo – zachodni (Yala) i z chmur, które ze sobą niesie spada deszcz w części południowo- zachodniej. Jest to tzw. sfera wilgotna, która obejmuje 1/3 wyspy. Wilgoć powoduje, że bujnie rozwija się tutaj roślinność, m.in.: plantacje palmy kokosowej i kauczukowca. Natomiast pozostała część wyspy (2/3) to strefa sucha, w której rzadko zdarzają się ulewę niesione przez monsun

²⁰ Biblioteka Gazety Wyborczej; Podróże marzeń, *op. cit.*, s. 23.

²¹ Biblioteka Gazety Wyborczej; Podróże marzeń, *op. cit.*, s. 17.

²² Biblioteka Gazety Wyborczej; Podróże marzeń, *op. cit.*, s. 17.

²³ Biblioteka Gazety Wyborczej; Podróże marzeń, *op. cit.*, s. 17.

południowo- wschodni (Maha) od grudnia do marca. Ta nizinna sfera pokryta jest głównie sawanną a tylko w niektórych miejscach podziwiać można imponujące ostańce (skała w Sigirii, granitowe wychodnie w Parku narodowym Yala)²⁴.

Kolejny element mozaiki Sri Lanki to plaże i niewielkie wzgórza. Długie, liczące 1340 km długości wybrzeże prawie całe jest płaskie i łagodnie schodzi do Oceanu Indyjskiego.

W znacznej części wyspa otoczona jest złocistymi plażami, gęstymi zagajnikami palm kokosowych a wielu miejscach rozciągają się długie systemy lagun. Im bardziej przesuwamy się w głąb wyspy, tym teren bardziej się wznosi przechodząc przez szereg stref klimatycznych. Każda z nich posiada typowy dla siebie zestaw przedstawicieli fauny i flory. Począwszy od nienaruszonych lasów deszczowych, przez fragmenty lasu wilgotnego m.in. w Parku Narodowym Równiny Horton. W XIX wieku (niestety) znaczną część pierwotnych kompleksów leśnych wykarczowano pod uprawę herbaty, więc dzisiaj najczęstszym widokiem wśród wzgórz są plantacje nisko rosnących krzewów herbacianych przeplatane drzewami eukaliptusowymi.

Wyspa pocięta jest wieloma rzekami, które spływają z terenów wyżynnych do oceanu, tworząc po drodze malownicze wodospady. Największe rzeki określa się mianem *ganaga* (od największej rzeki Indii Gangesu), a te mniejsze *oya*²⁵. Główną rzeką Sri Lanki jest Mahaweli Ganga , które wije się przez 335 km i jest jedynym całorocznym źródłem wody w strefie suchej. Bliżej wybrzeża wiele rzek rozlewa się w rozległe laguny. Tworzą one naturalne zbiorniki wodne, często obrzeżone namorzynami, stając się siedliskiem ptaków wodnych, krokodyli i innych zwierząt. Najpopularniejsze i najbardziej znane są laguny i mokradła Parku Narodowego Bundala.

Jednak jeżeli chodzi o wodę to najbardziej zdumiewające są nie dzieła natury, ale ludzi – starożytnych Syngalezów. Kiedy skolonizowali północną część wyspy, aby pozwolić sobie na całoroczną uprawę ziemi, musieli zbudować system nawadniania, który imponuje do dzisiaj. Do dzisiaj na mapie Sri Lanki znaleźć można 18 387 zachowanych zbiorników. Niektóre z nich przypominają zwykłe, skromne stawy, ale są też takie, które zdumiewają i imponują hydraulicznymi urządzeniami i wielkością – średnica 8 km i więcej²⁶. Najbardziej znane są trzy zbiorniki wokół Anuradhapury: rozległy Parakrama Samura w Polonnaruwie; zbiorniki w parkach narodowych w Minneriyi i Kaudulli i Kala Wewa koło Buddy Aukana.

²⁴ Biblioteka Gazety Wyborczej; Podróże marzeń, *op.cit.*, s. 18

²⁵ Biblioteka Gazety Wyborczej; Podróże marzeń, *op. cit.*, s. 19

²⁶ Ibidem

1.9. Regiony koncentracji ruchu turystycznego

Sri Lanka to kraj, który posiada bardzo bogate i atrakcyjne walory turystyczne – zarówno przyrodnicze jak i kulturowe. Jeżeli chodzi o warunki naturalne to dominują głównie rozległe piaszczyste plaże i czyste ciepłe wody z pięknymi rafami koralowymi. Najwspanialsze plaże zobaczyć można na wybrzeżu wschodnim, gdzie rozciągają się niekończące się mile białego jedwabistego piasku. Najwspanialsze miejsca do kąpieli wodnych i słonecznych oferują plaże Nilaveli, Uppuweli, Kuchchaveli. Marble Bay, Deadman's Cove, Sober i Pigeon Island²⁷. Do najbardziej znanych miejscowości wypoczynkowych zaliczyć można Dehivala-Mount Lawinia, Bentota, Ambalamgoda, Galla, Hikkaduwa i Trikunamalaja²⁸. Ośrodki położone w górach, m.in.: Ella, Bandarawela i Nuwara Elija charakteryzują się korzystnym mikroklimatem i wspaniałym krajobrazem pól herbacianych.

Dla turystów jedną z najciekawszych atrakcji są także parki narodowe, których Sri Lanka liczy 15²⁹. Najslawniejsze z nich, Yala (oficjalna nazwa: Park Narodowy Ruhunu) rozciąga się na ogromnej powierzchni na południowym wschodzie wyspy. Mimo, iż znaczna jego część jest zamknięta dla odwiedzających, to na obszarze otwartym zobaczyć można najbogatszą i najbardziej zróżnicowaną faunę w kraju, między innymi populacje słoni, ptactwo i lamparty, które żyją tu w największym zagęszczeniu na świecie. Nieco dalej na zachodzie znajduje się Park Narodowy Bundala, który obejmuje system przybrzeżnych lagun i mokradeł. Jest to raj dla ptaków wodnych, a także dla krokodyli i słoni. Obszar kolejnego parku narodowego Uda Walawe, pokrywają lekkie, suche zarośla z niewielką domieszką lasów, przez co jest to wymarzone miejsce na obserwowanie słoni w ich naturalnym siedlisku. W górach najbardziej znanym obszarem chronionym jest Park Narodowy Równin Hortona. Mimo że nie ma w nim wielu zwierząt (głównie górskie ptaki), atrakcją tego obszaru są przede wszystkim piękne scenerie. Obserwować można dzikie, osnute mgłą torfowiska, które poprzetykane lasami wilgotnymi schodzą ku przepięknej przepaści zwanej Końcem Świata (World's End)- pagórkowata kraina opada raptownie ponad 100 metrów ku rozciągającym się w dole nizinom³⁰. Kolejne warte odwiedzin parki to: Minneriya i Kaudulla. Oba te parki leżą na trasie słoniowego korytarza, którym te zwierzęta sezonowo wędrują, więc istnieje duża szansa na zobaczenie

²⁷ Zygmunt Kruczek, *op. cit.*, s. 228-229.

²⁸ Ibidem

²⁹ Biblioteka Gazety Wyborczej; Podróże marzeń, *op. cit.*, s. 17.

³⁰ Ibidem

tam słoń³¹. Wiele parków narodowych w innych częściach kraju m.in. (Wilpattu, Yala East, Gal Oya, Madura Oya) znajduje się niedaleko od linii frontu, lub nawet na niej. Niestety wojna domowa poczyniła w nich spustoszenia, zarówno w świecie roślin, jak i zwierząt.

Miasta przyciągają głównie turystów o zainteresowaniach kulturowych i religijnych. Najczęściej odwiedzane miasto to Kandy, w którym w Świątyni Zęba przechowywana jest największa relikwia buddyjska – ząb Buddy. Dobrze znane jest także turystom Dambulli, w którym podziwiać można posąg Buddy 14-metrowej wysokości. Kolejne miasto, uznawane za kolebkę cejlońskiego buddyzmu to Mihintale. Głównym ośrodkiem rozrządowym Sri Lanki jest Kolombo, w którym zobaczyć można m.in.: Muzeum Narodowe, ogród zoologiczny a także wiele innych ciekawych zabytków architektury. Mniejsze ośrodki turystyczne to Sigirija, Japahuwa i Aukana.

1.10. Baza noclegowa

Szukając noclegu w Sri Lance, można znaleźć zakwaterowanie na każdą kieszeń – od najtańszych turystycznych noclegowni po pięciogwiazdkowe hotele. Zamieszkać możemy także w pensjonatach, wiejskich domach a nawet luksusowych rezydencjach. Państwowe zajazdy często urządzone są w zaadaptowanych kolonialnych budynkach. Część z nich prowadzona jest znakomicie, a część wręcz przeciwnie³².

Tab.1. Hotele według kategorii

HOTEL STATISTICS BY STAR CATEGORY - NOVEMBER 2008										
Star Category	No. of Units		No. of Rooms		Room Occ. Rate		Foreign G. Nights		Local G.Nights	
	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008
5 Star	13	13	2,924	3,080	59.4	54.7	66,457	62,358	10,514	9,458
4 Star	7	9	966	957	59.2	52.3	16,333	14,589	5,556	5,124
3 Star	5	6	277	435	67.7	57.7	7,362	5,214	2,494	1,547
2 Star	23	30	1,760	1,860	49.0	39.5	32,080	29,845	12,132	11,941
1 Star	15	22	504	702	28.8	30.6	3,480	3,798	3,226	3,458
Unclassified	182	176	8,173	7,707	40.1	38.1	107,253	105,245	41,524	39,561
TOTAL	245	256 ⊕	14,604	14,741	46.3	45.5	232,965	221,049	75,446	71,089

źródło: <http://www.sltbstatistics.org/msb.htm>

³¹ Biblioteka Gazety Wyborczej; Podróże marzeń, *op. cit.*, s. 17.

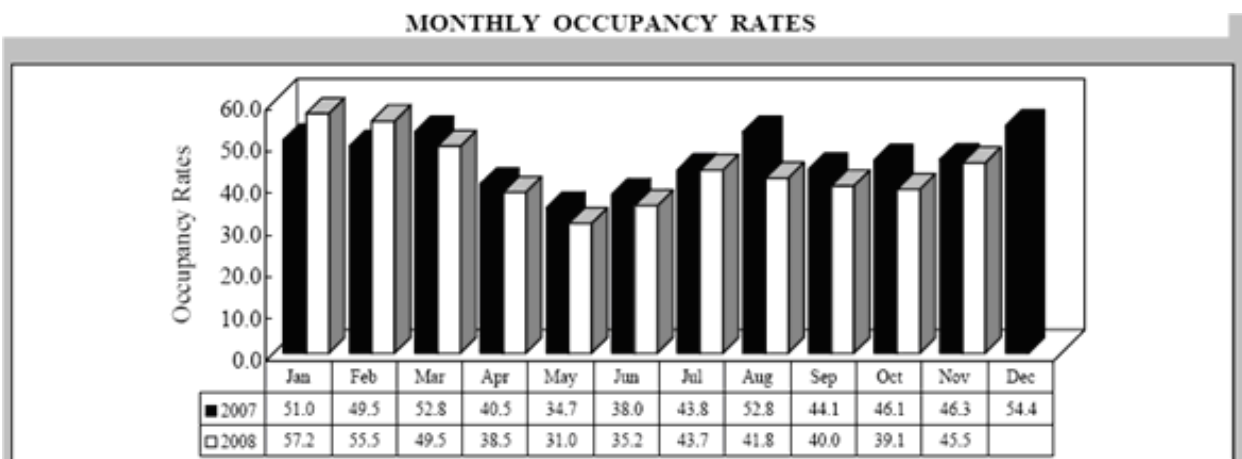
³² Ibidem

Tab.2. Liczba hoteli według regionów

HOTEL STATISTICS BY RESORT REGION - NOVEMBER 2008											Table:
Resort Region	No. of Units		No. of Rooms		Room Occ. Rate		Foreign G. Nights		Local G.Nights		
	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	
COLOMBO CITY	25	29	3,209	3,220	69.6	58.9	68,974	58,463	18,505	15,658	
GREATER COLOMBO	52	53	2,555	2,433	49.2	51.8	51,019	52,145	16,801	17,128	
North of Colombo	39	39	2,050	1,927	50.1	49.9	40,781	40,124	11,587	11,254	
South of Colombo	13	14	505	506	48.2	53.7	10,238	12,021	5,214	5,874	
SOUTH COAST	97	101	5505	5419	49.1	51.0	73,867	75,266	18,782	20,215	
Up to Galle	63	65	4,051	3,960	51.0	56.8	64,258	67,854	13,658	15,564	
Beyond Galle	34	36	1,454	1,459	47.2	45.2	9,609	7,412	5,124	4,651	
EAST COAST	7	8	184	180	19.8	26.3	1,024	1,789	987	1,658	
HILL COUNTRY	20	20	734	725	46.8	44.5	5,889	5,124	3,001	2,854	
ANCIENT CITIES	44	45	2,417	2,764	43.5	40.7	32,192	28,262	17,370	13,576	
Kandy	21	22	1,116	1,156	51.0	46.2	15,245	12,145	10,211	8,166	
Anuradhapura	6	6	210	210	40.1	37.9	1,104	989	2,851	1,561	
Habarana/Sigiriya/Dam.	10	10	796	781	49.0	48.2	14,256	13,874	3,254	3,009	
Polonnaruwa/Giritale	7	7	295	617	33.8	30.4	1,587	1,254	1,054	840	
NORTHERN REGION	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
TOTAL	245	256 ⊕	14,604	14,741	46.3	45.5	232,965	221,049	75,446	71,089	
* In Operation											
⊕ Total no. of registered tourist hotels: 253											

źródło: <http://www.sltbstatistics.org/msb.htm>

Tab.3. Miesięczne obłożenie hoteli

źródło: <http://www.sltbstatistics.org/msb.htm>

Rozdział II

RYNEK RECEPCJI TURYSTYCZNEJ

2.1. Regiony turystyczne według UNWTO

Dla celów statystycznych Światowa Organizacja Turystyki (UNWTO) podzieliła świat na **regiony turystyczne**.

Podział świata na pięć regionów turystycznych według Światowej Organizacji Turystyki ma charakter umowny i nie zawsze pokrywa się on z podziałem na regiony geograficzne, choć jest do niego bardzo zbliżony. Jeżeli chodzi o Sri Lankę, zaliczona została ona według klasyfikacji UNWTO do Regionu Azja i Pacyfik (Asia and the Pacific), a w tym regionie do subregionu Południowa Azja (South Asia).

Rys.3. Podział świata na regiony turystyczne według UNWTO

źródło: materiały udostępnione przez dr Zygmunta Kruczka na zajęciach Regiony Turystyczne

2.2. Międzynarodowy ruch turystyczny

Tab.4. Międzynarodowe przyjazdy turystów do regionów i subregionów

	International Tourist Arrivals (million)						Market share (%) 2007*	Change (%)		Average annual growth (%) '00-'07*
	1990	1995	2000	2005	2006	2007*		06/05	07*/06	
World	436	536	683	803	847	903	100	5.5	6.6	4.1
Europe	262.6	311.3	393.5	440.3	462.2	484.4	53.6	5.0	4.8	3.0
Northern Europe	28.6	35.8	43.7	52.8	56.4	57.6	6.4	6.8	2.2	4.0
Western Europe	108.6	112.2	139.7	142.4	149.5	154.9	17.1	5.0	3.6	1.5
Central/Eastern Europe	31.5	60.6	69.4	87.8	91.5	95.6	10.6	4.2	4.5	4.7
Southern/Mediterr. Eu.	93.9	102.7	140.8	157.3	164.8	176.2	19.5	4.7	7.0	3.3
Asia and the Pacific	55.8	81.8	109.3	154.6	167.0	184.3	20.4	8.0	10.4	7.8
North-East Asia	26.4	41.3	58.3	87.5	94.3	104.2	11.5	7.7	10.6	8.6
South-East Asia	21.1	28.2	35.6	48.5	53.1	59.6	6.6	9.4	12.2	7.6
Oceania	5.2	8.1	9.2	10.5	10.5	10.7	1.2	0.4	1.7	2.2
South Asia	3.2	4.2	6.1	8.1	9.1	9.8	1.1	11.8	8.2	7.1
Americas	92.8	109.0	128.2	133.4	135.8	142.5	15.8	1.9	4.9	1.5
North America	71.7	80.7	91.5	89.9	90.6	95.3	10.6	0.8	5.2	0.6
Caribbean	11.4	14.0	17.1	18.8	19.4	19.5	2.2	3.4	0.1	1.9
Central America	1.9	2.6	4.3	6.4	7.1	7.7	0.9	9.9	9.6	8.6
South America	7.7	11.7	15.3	18.2	18.7	19.9	2.2	2.8	6.4	3.9
Africa	15.2	20.1	27.9	37.3	41.4	44.4	4.9	11.0	7.4	6.9
North Africa	8.4	7.3	10.2	13.9	15.1	16.3	1.8	8.4	7.9	6.8
Subsaharan Africa	6.8	12.8	17.7	23.3	26.3	28.2	3.1	12.6	7.1	6.9
Middle East	9.6	13.7	24.4	37.8	40.9	47.6	5.3	8.2	16.4	10.0

źródło: <http://www.scribd.com/doc/334159/Tourism-Highlights>

Jak wynika z powyższej tabeli Subregion Południowej Azji jest regionem, który notuje najmniejszą liczbę przyjazdów spośród pozostałych subregionów regionu Azji i Pacyfiku. Aczkolwiek cały Region Azji i Pacyfiku zajmuje drugie miejsce, zaraz po regionie Środkowy Wschód jeżeli chodzi o przeciętny roczny wzrost ruchu turystycznego.

2.3. Przyjazdy turystów na Sri Lankę

Tab.5. Liczba przyjazdów turystów według miesięcy

Month	2008	2009	% Cha. 2008/09
January	56,916	38,468	-32.4
February	40,551	34,169	-15.7
March	38,049	34,065	-10.5
April	29,747		
May	31,140		
June	27,960		
July	32,982		
August	30,672		
September	29,529		
October	35,103		
November	36,901		
December	48,925		
Total	438,475		
Up to March	135,516	106,702	-21.3

źródło: <http://www.sltbstatistics.org/msb.html>

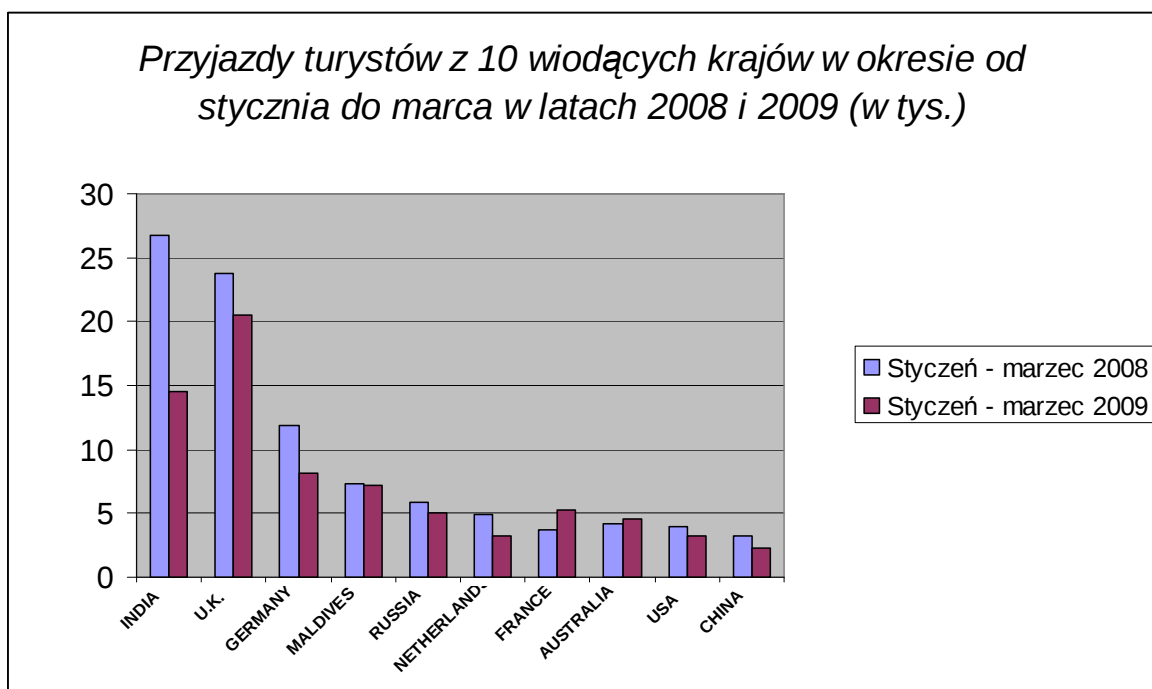
Jak wynika z powyższej tabeli, najwięcej turystów przyjeżdża na Sri Lankę w miesiącach zimowych. Patrząc na najnowsze dane z roku 2009, zauważamy, że przez pierwszy kwartał tego roku nastąpił dość wyraźny spadek liczby turystów odwiedzających Sri Lankę. Spowodowane to może być kryzysem ekonomicznym, który odbija się także w znaczny sposób na turystyce a także trwającymi wciąż na Sri Lance wojnami domowymi pomiędzy separatystami tamilskimi a wojskiem rządowym.

2.4. Kierunki, z których przyjeżdżają turyści

Tab.6. Kierunki, z których przyjeżdżają turyści

TOURIST ARRIVALS BY COUNTRY OF RESIDENCE						
COUNTRY OF RESIDENCE	MAR.			JAN. - MAR.		
	2008	2009	% Cha.	2008	2009	% Cha.
NORTH AMERICA	1,737	1,752	0.9	6,696	5,655	-15.5
Canada	747	741	-0.8	2,760	2,458	-10.9
U.S.A.	990	1,011	2.1	3,936	3,197	-18.8
LATIN AMERICA & THE CARIBBEAN	240	65	-72.9	1,551	281	-81.9
WESTERN EUROPE	15,477	14,665	-5.2	55,053	45,876	-16.7
Austria	240	255	6.3	1,332	668	-49.8
Belgium	234	312	33.3	960	706	-26.5
Denmark	123	85	-30.9	573	375	-34.6
Finland	30	63	110.0	192	264	37.5
France	987	1,761	78.4	3,669	5,249	43.1
Netherlands	1,305	972	-25.5	4,920	3,248	-34.0
Italy	663	480	-27.6	2,973	2,042	-31.3
Norway	123	102	-17.1	411	413	0.5
Spain	159	204	28.3	498	671	34.7
Sweden	366	243	-33.6	1,326	898	-32.3
Switzerland	474	642	35.4	1,911	1,992	4.2
U.K.	7,023	6,579	-6.3	23,739	20,494	-13.7
Germany	3,528	2,700	-23.5	11,829	8,149	-31.1
Others	222	267	20.3	720	707	-1.8
EASTERN EUROPE	2,970	2,808	-5.5	11,706	10,807	-7.7
Russia	1,347	1,206	-10.5	5,829	5,037	-13.6
Others	1,623	1,602	-1.3	5,874	5,770	-1.8
AFRICA	156	87	-44.2	966	341	-64.7
South Africa	96	39	-59.4	204	159	-22.1
Others	60	48	-20.0	762	182	-76.1
MIDDLE EAST	2,202	1,230	-44.1	4,122	3,553	-13.8
EAST ASIA	3,705	3,687	-0.5	12,738	10,814	-15.1
China(P.R.)	876	627	-28.4	3,276	2,222	-32.2
Indonesia	156	66	-57.7	567	156	-72.5
Japan	972	876	-9.9	3,012	2,604	-13.5
Malaysia	441	273	-38.1	1,389	800	-42.4
Philippines	117	63	-46.2	438	239	-45.4
Singapore	426	516	21.1	1,281	1,369	6.9
Thailand	243	576	137.0	675	1,029	52.4
Taiwan	75	153	104.0	489	783	60.1
Korea(South)	312	429	37.5	1,344	1,095	-18.5
Others	87	108	24.1	267	517	93.6
SOUTH ASIA	10,029	8,439	-15.9	37,959	24,246	-36.1
India	6,381	5,001	-21.6	26,814	14,570	-45.7
Maldives	2,823	2,502	-11.4	7,302	7,195	-1.5
Pakistan	627	423	-32.5	2,916	1,430	-51.0
Others	198	513	159.1	927	1,051	13.4
AUSTRALASIA	1,533	1,332	-13.1	4,725	5,129	8.6
Australia	1,362	1,188	-12.8	4,152	4,619	11.2
New Zealand	171	144	-15.8	573	487	-15.0
Others	-	-	-	23	23	-
TOTAL	38,049	34,065	-10.5	135,516	106,702	-21.3

źródło: <http://www.sltbstatistics.org/msb.htm>

Rys. 4. Przyjazdy turystów z 10 wiodących krajów w okresie od stycznia do marca w latach 2008 i 2009

źródło: opracowanie własne na podstawie:

<http://www.sltbstatistics.org/pdf/Page2mar09.pdf>

Jak wynika z powyższego wykresu, na Sri Lankę najczęściej przyjeżdżają bliscy sąsiedzi, obywatele Indii. Kolejnym krajem, z którego turyści najczęściej odwiedzają Sri Lankę są Brytyjczycy, a trzecie miejsce zajmują Niemcy. Jednak w roku 2009 w porównaniu do roku 2008 liczba osób przybywających z trzech pierwszych krajów dość znacznie spada. Wzrasta natomiast liczba turystów z Francji i Australii.

2.5. Odwiedzane regiony

Tab.7. Odwiedzane regiony

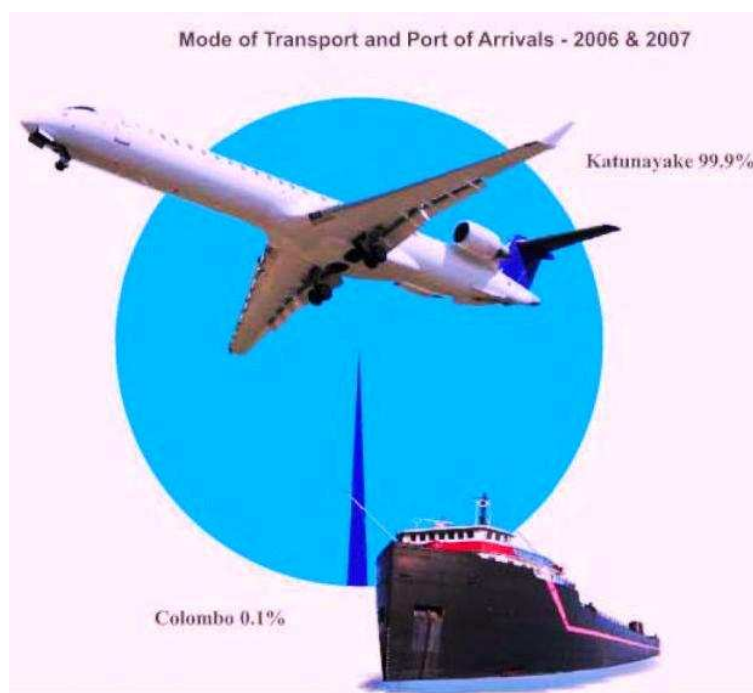
REGION	2006	2007
<i>Colombo City</i>	64,3%	63,9%
<i>Greater Kolombo</i>	48%	49,3%
<i>South Coast</i>	41,2%	47,6%
<i>East Coast</i>	16,9%	18%
<i>High Country</i>	39,9%	41,2%
<i>Ancien Cities</i>	43,3%	40,3%
<i>Northern Region</i>	-	-
All Regions	47,8%	46,2%

źródło: opracowanie własne na podstawie:

<http://www.sltbstatistics.org/Annual%20Report%202>

Najczęściej odwiedzanymi regionami na Sri Lance są *Colombo City*, *South Coast* i *Ancien Cities*.

2.6. Środki transportu

Rys.5. Przyjazdy w % według środków lokomocji i portów

źródło: <http://www.sltbstatistics.org/Annual%20Report%202>

Wybierając się na Sri Lankę, nie mamy możliwości wyboru wielu środków transportu. Na Sri Lankę turyści głównie przybywają samolotem. Głównym lotniskiem jest Międzynarodowy Port Lotniczy Bandaranaike (Katunayake – 34 km na północ od Kolombo³³). Linie lotnicze SriLanka Arlines mają bardzo dogodne połączenia z wieloma miastami w Europie (m.in. z Londynem, Paryżem, Frankfurt nad Menem, Amsterdamem, Monachium i Brukselą), a także na Bliskim Wschodzie (Abu Zabi, Bahrajn, Dubajj, Kuwejt), w Indiach (Bombaj, Delhi, Madras, Koczin, Bangalur), w Pakistanie (Karaczi), Azji Wschodniej (Bangkok, Hongkong, Singapur, Lumpur, Dżakarta, Pekin, Tokio) i na Maledywach (Male)³⁴.

Na Sri Lankę latają także samoloty innych międzynarodowych przewoźników:

- o Air Maldives,
- o China Airlines,

³³ Biblioteka Gazety Wyborczej; Podróże marzeń, *op. cit.*, s. 275.

³⁴ Ibidem

- o Cathay Pacific,
- o Condor,
- o Emirates,
- o Gulf,
- o Indian Airlines,
- o Kuwait,
- o Lauda Air,
- o Malaysian Airlines,
- o Oman Air,
- o Royal Jordanian,
- o Qatar,
- o Saudi Arabian,
- o Singaphore,
- o Thai³⁵

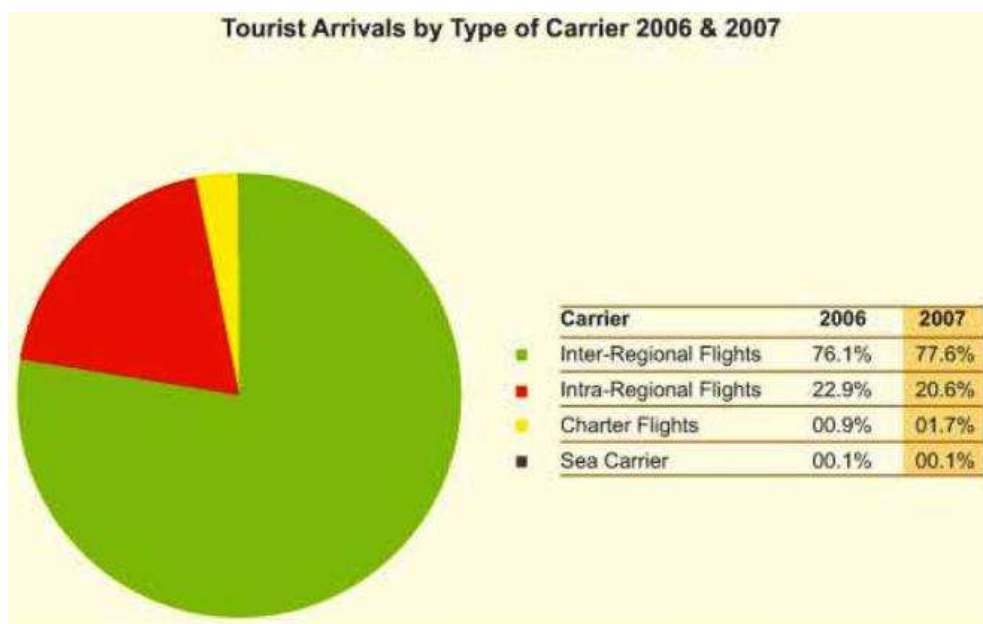
Na lotnisku lądują także samoloty czarterowe przybywające z całej Europy.

³⁵ Biblioteka Gazety Wyborczej; Podróże marzeń, *op. cit.*, s. 275.

Tab.8. Przyjazdy według kategorii przewoźnika

TOURIST ARRIVALS BY CARRIER						
CARRIER	DECEMBER			JAN - DEC		
	2007	2008	% Cha.	2007	2008	% Cha.
(A) SCHEDULED CARRIER						
TOTAL (a) + (b)	57,438	47,962	-16.5	465,246	424,901	-8.7
(a) Inter - Regional Total	46,896	37,651	-19.7	380,328	342,651	-9.9
Sri Lankan Airlines (International)	23,343	16,065	-31.2	193,279	155,904	-19.3
S.I.A.	2,922	2,227	-23.8	25,893	18,418	-28.9
PIA	-	-	-	2,331	-	-
Saudia	306	615	101.0	2,559	3,159	23.4
Thai Airways	1,119	456	-59.2	8,160	7,872	-3.5
Kuwait Airways	675	655	-3.0	3,948	5,482	38.9
Emirates	6,669	6,559	-1.6	46,752	56,284	20.4
L.T.U.	441	-	-	6,177	1,335	-78.4
Royal Jordanian	681	675	-0.9	4,641	6,087	31.2
Cathay Pacific	624	1,121	79.6	7,897	13,139	66.4
Condor	927	546	-41.1	10,201	4,236	-58.5
Qatar Airways	6,759	5,931	-12.3	49,156	45,366	-7.7
Malaysian Airline	591	344	-41.8	4,335	3,653	-15.7
Air Arabia	570	798	40.0	1,371	3,759	174.2
Ethihad Airways	-	22	-	3,756	112	-97.0
Euro Fly	189	128	-32.3	4,794	2,780	-42.0
Mihin Lanka	-	-	-	638	3,783	492.9
Jet Air	1,029	1,430	39.0	4,389	11,053	151.8
China Airline	51	79	-	51	229	349.0
(b) Intra - Regional	10,542	10,311	-2.2	84,918	82,250	-3.1
SriLankan Airlines (Regional)	8,664	8,031	-7.3	70,032	64,287	-8.2
Indian Air line	555	431	-22.3	7,542	3,818	-49.4
Air Sahara	1,323	605	-	7,344	6,626	-9.8
Air India Express	-	1,244	-	-	7,519	-
(B) CHARTER CARRIER	3,678	963	-73.8	28,424	13,429	-52.8
Edelweiss Air	150	209	39.3	474	1,517	220.0
First Choice	525	723	37.7	8,877	9,537	7.4
Arkey Fly	333	31	-	1,242	31	-97.5
Garuda Indonesia	-	-	-	1,128	-	-
Cuban Airline	-	-	-	2,619	30	-98.9
Other	2670	-	-	14,084	2,314	-83.6
(C) SEA CARRIER	-	-	-	338	145	-57.1
Colombo Harbour	-	-	-	338	145	-57.1
Galle Harbour	-	-	-	-	-	-
TOTAL (A + B + C)	61,116	48,925	-19.9	494,008	438,475	-11.2

źródło: <http://www.sltbstatistics.org/msb.html>

Rys. 6. Przyjazdy turystów według typu środków transportu

źródło: <http://www.sltbstatistics.org/Annual%20Report%202>

Większość osób przybywa na Sri Lankę Międzynarodowymi Liniami Lotniczymi, ponad 70%, znacznie mniejszy odsetek Liniami Krajowym, samolotami czarterowymi i drogą morską.

2.7. Cele przyjazdów

Rys. 7. Cele przyjazdów

źródło: <http://www.sltbstatistics.org/Annual%20Report%202>

Jeżeli chodzi o cele przyjazdów, to w znacznym stopniu przeważają przyjazdy dla przyjemności, co nie dziwi, jeżeli chociaż trochę zaznajomimy się z atrakcjami, które oferuje nam Sri Lanka. Drugi miejsce wśród celów przyjazdu zajmują cele biznesowe, jednakże w roku 2007 w porównaniu do roku 2006 liczba (w ujęciu procentowym) osób przybywających właśnie w tym celu znacznie zmalała.

2.8. Długość pobytu turystów

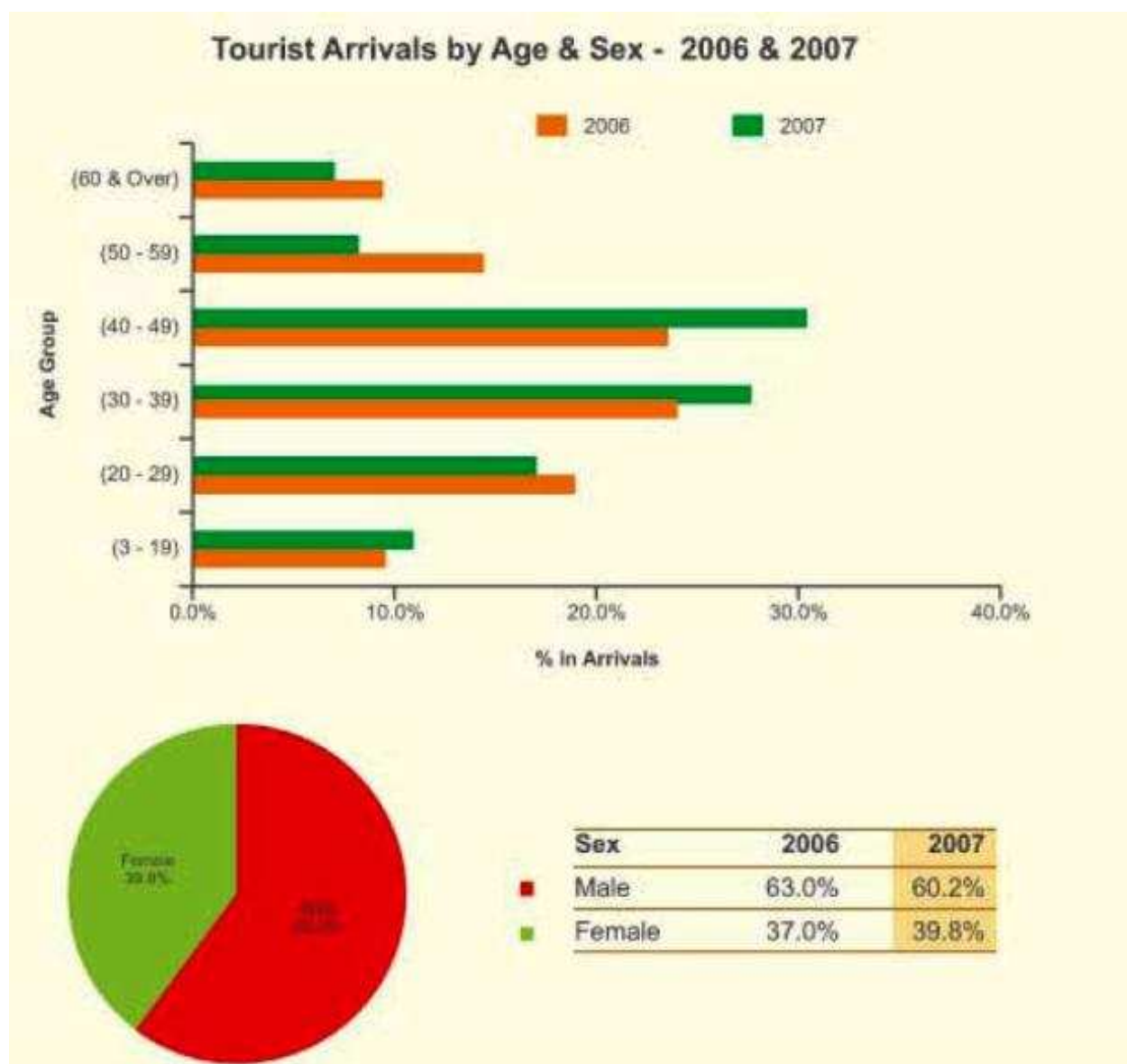

Rys.8. Długość pobytu turystów

źródło: <http://www.sltbstatistics.org/Annual%20Report%202>

Jeżeli przyjrzeć się długości pobytu turystów na Sri Lance przedstawionej w ilościach spędzonych tam nocy, zauważamy, że większość osób przebywa na Sri Lance nie dłużej niż do 14 spędzonych tam nocy. Porównując jednak rok 2007 z rokiem 2006, zauważamy, że odrobinę wzrosła procentowo liczba pobytów długoterminowych (22 noce i więcej), a spadła liczba osób przybywających na Sri Lankę na 1-3 nocy.

2.9. Profil turysty

Rys.9. Przyjazdy turystów według płci i wieku

źródło: <http://www.sltbstatistics.org/Annual%20Report%202>

Obserwując przyjazdy turystów według wieku, zauważamy, iż najwięcej z przybywających na Sri Lankę turystów jest w wieku 30 do 39 i 40 do 49 lat i ten trend utrzymał się w roku 2007 w porównaniu z rokiem 2006. Wzrasta natomiast liczba dzieci i osób młodych, w wieku 3 do 19 lat przybywających na Sri Lankę, a maleje liczba podróżnych powyżej 50 roku życia.

Jeżeli chodzi o płeć, to wciąż dominującą grupę turystów przybywających na Sri Lankę stanowią mężczyźni. W roku 2007 było ich 60,2% a kobiet 39,8%.

Rys.10. Przyjazdy według wykonywanego zawodu

źródło: <http://www.sltbstatistics.org/Annual%20Report%202>

Wśród osób przybywających na Sri Lankę sklasyfikowanych ze względu na wykonywany zawód, znaczna część z osób, które przybywają na Sri Lankę, zakwalifikowana została do kategorii „No Occupation” (bez zawodu) i „Other Occupation” (inny zawód). Dużo przybywa wciąż biznesmenów, a najmniej emerytów.

2.10. Dochody z turystyki przyjazdowej

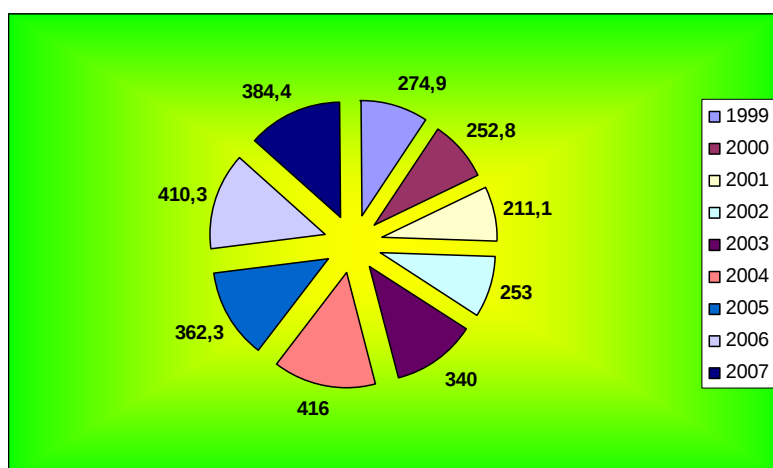
Poniższa tabela pokazuje dochody z turystyki jakie osiąga Sri Lanka. Po roku 2004 dochody z turystyki spadły, co mogło być spowodowane ogromnymi szkodami, które wyrządziło wówczas Tsunami. Dopiero w roku 2006 dochody z turystyki wzrosły, ale rok 2007 pokazuje kolejny spadek. Nie ma jeszcze dostępnych danych dotyczących jak kształtował się poziom dochodów w 2008 roku.

Tab.9. Dochody z turystyki w mln US\$ w latach 1999 - 2007

Dochody z turystyki	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
w mln US\$	274,9	252,8	211,1	253,0	340,0	416,0	362,3	410,3	384,4

źródło: opracowanie własne na podstawie:

<http://www.sltbstatistics.org/Annual%20Report%202>

Rys. 11. Dochody z turystyki w mln US\$ w latach 1999 - 2007

źródło: opracowanie własne na podstawie:

<http://www.sltbstatistics.org/Annual%20Report%202>

Tab. 10. Dochody sektora publicznego z turystyki

Public Sector Revenue from Tourism (In Rs. million)			
Source of Revenue	2005	2006	2007
Tourism Development Levy	172.5	177.5	214.3
Tourist Board Income	39.0	36.7*	35.2
Embarkation Tax on Foreign Tourists	823.9*	839.4*	741.1
Cultural Triangle	284.7	400.9	279.8
Botanical Gardens	32.6	44.2	66.6
Zoological Gardens	61.4	82.6	133.1
Wild Life Parks	62.7	99.6	72.7
Museums	3.9	6.5	4.2
BMICH	101.4	120.5	142.9
Total	1,582.1*	1,807.9*	1,689.9

*revised

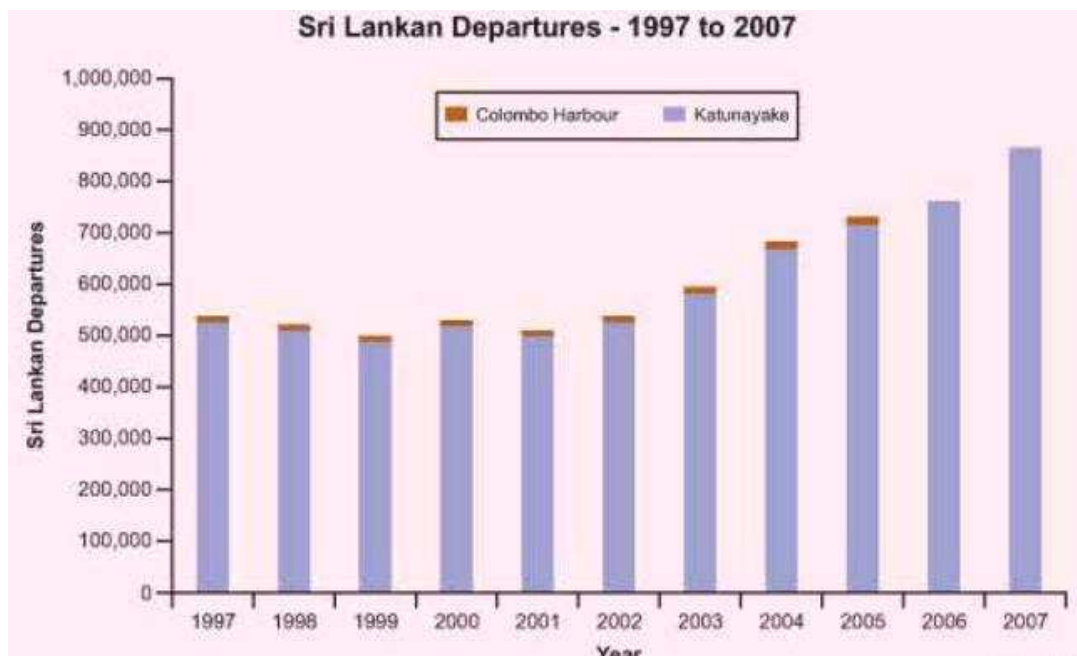
źródło: <http://www.sltbstatistics.org/Annual%20Report%202>

Rozdział III

RYNEK EMISJI TURYSTYCZNEJ

3.1. Wyjazdy Lankijczyków w latach 1997-2007

Jeżeli chodzi o rynek emisji turystycznej to brak jest szczegółowych, dostępnych i bezpłatnych danych na ten temat. W raporcie „Annual Statistical Report of Sri Lanka Tourism 2007” podane są jedynie ogólne informacje dotyczące wyjazdów Lankijczyków (z podziałem na dwa porty lotniskowe), które przedstawia tabela poniżej. Jak wynika z tabeli, cały czas od 2001 roku utrzymuje się tendencja wzrostowa dotycząca wyjazdów.

Rys.12. Wyjazdy w latach 1997-2007

źródło: źródło: <http://www.sltbstatistics.org/Annual%20Report%202>

Rozdział IV

ZNACZENIE RYNKU TURYSTYCZNEGO SRI LANKI DLA POLSKI

4.1. Przyjazdy turystów ze Sri Lanki do Polski

Tab.11. Przyjazdy turystów ze Sri Lanki do Polski (w tys.)

Kraj	razem 1999	razem 2000	razem 2001	razem 2002	razem 2003	razem 2004	razem 2005	razem 2006	razem 2007
Srilanka	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,5	0,5	0,7

źródło: <http://www.intur.com.pl/bazy/granice/k2.php?c=SriLanka>

Jak wynika z prowadzonych przez Instytutu Turystki w Polsce statystyk turyści przybywający ze Sri Lanki stanowią niewielki odsetek turystów ogółem { Świat ogółem w 2007 roku- 14 975 (w tys.)}. We wszelkich statystykach Sri Lanka zaliczana jest do kategorii „pozostałe kraje”, co już wskazuje, że rynek turystyczny Sri Lanki nie wykazuje wielkiego znaczenia dla Polski. Aczkolwiek z roku na rok zwiększa się liczba Lankijczyków odwiedzających nasz kraj.

Polska nie zapomina także o promowaniu się na rynku Sri Lanki. W 2007 roku w Kolombo miała miejsce impreza pod nazwą: „Dni Polskie na Sri Lance „ - zorganizowane przez MSZ z okazji 50-lecia nawiązania stosunków dyplomatycznych między Polską a Sri Lanką. Dni Polskie obejmowały imprezy z zakresu dialogu politycznego, społecznego i gospodarczego a także program kulturalny połączony z tygodniem kuchni polskiej. Całość imprezy opracowana została przez Ambasadę RP w Indiach we współpracy z Departamentem Promocji i Departamentem Azji i Pacyfiku MSZ a także Uniwersytetem Warszawskim³⁶.

³⁶ <http://orka2.sejm.gov.pl/IZ6.nsf/main/37F2CAB2>

ZAKOŃCZENIE

Sri Lanka to kraj, który ma bardzo wiele do zaoferowania turystom. Jednak jak wynika z przeprowadzonej w tej pracy analizy rynku turystycznego w roku 2008 kraj ten odwiedziło 438,475 turystów i nastąpił spadek w porównaniu do roku 2007 o 11,2% (55,533), kiedy to odnotowano na Sri Lance 494,008 przyjazdów. Analizując wyjazdy w roku 2008 według podziału na miesiące zauważyć można, że najwięcej turystów przybyło w miesiącu styczniu – 56,916. Największym źródłem turystyki na Sri Lance jest Azja, stanowiąc 40,9% ogółu przyjazdów (głównie Indie – 19,4%)³⁷. Mimo iż najwięcej turystów przybyło z Indii, Wielkiej Brytanii i Niemiec, nastąpił wyraźny spadek liczby turystów z tych krajów w porównaniu do roku 2007. Natomiast coraz więcej turystów przybywa z Francji i Australii. Jeżeli chodzi o cel przyjazdu, to wciąż najwięcej osób odwiedza Sri Lankę dla przyjemności a także w celach biznesowych. Poszukując przyczyn spadku liczby turystów odwiedzających Sri Lankę warto zwrócić uwagę na szkody, jakie wyrządziło na Sri Lance tsunami, które nawiedziło ten kraj w 2004 roku. Spowodowało ono nie tylko szkody materialne na wyspie, ale spowodowało także strach u turystów z zagranicy przed powtórzeniem się takiej tragedii. Turystyce nie służy również trwająca nieprzerwanie na Sri Lance wojna domowa. To i trwający obecnie kryzys może tłumaczyć więc spadek liczby turystów odwiedzających Sri Lankę w 2008 roku w porównaniu do 2007 i w pierwszym kwartale 2009 roku w porównaniu do pierwszego kwartału roku 2008. Aczkolwiek region Południowej Azji, do którego należy Sri Lanka notuje cały czas wzrost przyjazdów turystycznych, więc można mieć nadzieję, że sytuacja na rynku turystycznym kraju w kolejnych miesiącach poprawi się i będzie można mówić o wzroście liczby przyjazdów w roku 2009 w porównaniu do roku 2008, gdyż jest to kraj wart odwiedzenia zarówno ze względu na swoje walory naturalne jak i kulturowe. Pozostaje mi mieć nadzieję, że udało mi się zrealizować cel zamierzony w wstępie pracy. Staralam się bowiem rzetelnie wykorzystać dostępne materiały, aby jak najlepiej można było poznać i zrozumieć rynek turystyczny Sri Lanki.

³⁷ <http://www.sltbstatistics.org/>

Bibliografia:

1. Kruczek Zygmunt, *Kraje pozaeuropejskie; zarys geografii turystycznej*, wydanie VI uzupełnione i poprawione. Wydawnictwo „Proksenia”, Kraków 2008, ss.326.
2. Biblioteka Gazety Wyborczej; *Podróże marzeń, Sri Lanka*, wydanie I, Wydawnictwo Mediaprofit Sp. z o.o., Warszawa 2007, ss.311.

Inne źródła:

1. http://pl.wikipedia.org/wiki/Sri_Lanka [dostęp 18 kwietnia 2009]
2. <http://pl.wikipedia.org/wiki/Etatyzm> [dostęp 18 kwietnia 2009]
3. http://newdelhi.trade.gov.pl/pl/SRI_LANKA/article/detail,2173,SRI_LANKA_ogolna_charakterystyka.html [dostęp 18 kwietnia 2009]
4. <http://przewodnik.onet.pl/1252,2,413354,info.html> [dostęp 10 kwietnia]
5. <http://www.sltbstatistics.org/msb.htm> [dostęp 2 maja 2009]
6. <http://orka2.sejm.gov.pl/IZ6.nsf/main/37F2CAB2> [dostęp 2 maja 2009]
7. <http://www.sltbstatistics.org/Annual%20Report%202009> [dostęp 2 maja 2009]
8. <http://www.intur.com.pl/bazy/granice/k2.php?c=SriLanka> [dostęp 2 maja 2009]
9. Materiały udostępnione przez dr Zygmunta Kruczka na zajęciach Regiony Turystyczne.

Spis tabel:

Tab. 1. Hotele według kategorii.....	15
Tab. 2. Liczba hoteli według regionów.....	15
Tab. 3. Miesięczne obłożenie hoteli.....	16
Tab. 4. Międzynarodowe przyjazdy turystów do regionów i subregionów.....	18
Tab. 5. Liczba przyjazdów turystów według miesięcy.....	19
Tab. 6. Kierunki, z których przyjeżdżają turyści.....	20
Tab. 7. Odwiedzane regiony.....	22
Tab. 8. Przyjazdy według kategorii przewoźnika.....	25
Tab. 9. Dochody z turystyki w mln US\$ w latach 1999 – 2007.....	29
Tab. 10. Dochody sektora publicznego z turystyki.....	29
Tab. 11. Przyjazdy turystów ze Sri Lanki do Polski (w tys.).....	32

Spis wykresów:

Rys. 1. Mapa Sri Lanki.....	5
Rys. 2. „Most Adama”.....	6
Rys. 3. Podział świata na regiony turystyczne według UNWTO.....	17
Rys. 4. Przyjazdy turystów z 10 wiodących krajów w okresie od stycznia do marca w latach 2008 i 2009.....	21
Rys. 5. Przyjazdy w % według środków lokomocji i portów.....	23
Rys. 6. Przyjazdy turystów według typu środków transportu.....	26
Rys. 7. Cele przyjazdów.....	26
Rys. 8. Długość pobytu turystów.....	27
Rys. 9. Przyjazdy turystów według płci i wieku.....	28
Rys. 10. Przyjazdy według wykonywanego zawodu.....	29
Rys. 11. Dochody z turystyki w mln US\$ w latach 1999 – 2007.....	30
Rys. 12. Wyjazdy w latach 1997-2007.....	31

Spis fotografii:

Fot. 1. Pola herbaty na Sri Lance.....	9
---	---

Wyrażam zgodę na opublikowanie wykonanego przeze mnie projektu na stronie AWF Kraków. Oświadczam, że został on wykonany zgodnie z obowiązującymi zasadami i nie narusza niczyich praw autorskich.